

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2013-09-10
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
18842-13

SÖKANDE

Blå Vägen flykting- och arbetsmarknadsverksamhet ek. förening, 769617-4411
Skogängsvägen 59
163 41 Spånga

MOTPART

Stockholms stad

Ombud: Malin Lindvall
Stadsledningskontoret, Juridiska avdelningen
Hantverkargatan 3 A
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013-09-11	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt lagen (2007:1091)
om offentlig upphandling, LOU.

Dok.Id 394008

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Arbetsmarknadsnämnden i Stockholms stad (Stockholms stad) genomför en upphandling av arbetsförberedande insatser för aspiranter inom Jobbtorg Stockholm, dnr AMN 2012-0421-2.7.1. I upphandlingen ingår insatsområdena Grundläggande arbetslivsintroduktion (1), Kommunikationshöjande insatser (2), Arbetsförberedande yrkesinriktade insatser (3), Individuell arbetsträning (4) och Supported Employment (5). Stockholms stad meddelade, i fem tilldelningsbeslut den 12 juli 2013, att anbud från Blå Vägen flykting- och arbetsmarknadsverksamhet (Blå Vägen) utesluts på insatsområdena 1 – 5 på grund av att deras anbud vid anbudslämnandet inte var undertecknat.

Blå Vägen yrkar, som det får förstås, att upphandlingen ska rättas på så sätt att Blå Vägens anbud blir utvärderat samt anför följande. Enligt TendSign var alla frågor besvarade. Eftersom anbudet enbart får skickas elektroniskt i TendSign, skrev Blå Vägens anbudsskribent in sitt namn. Denne hade också kontakt med supporten.

Stockholms stad bestrider ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. Kravet att anbudet ska vara undertecknat av behörig företrädare för anbudsgivaren anges i förfrågningsunderlaget, punkterna 2.3.3 och 3.6. I Blå Vägens anbud framgår av sid 16 att det inte har undertecknats. Syftet med kravet är att Stockholms stad därmed får ett bevis på att anbudsgivaren är bunden vid anbud. Att en person författar anbudet är inte detsamma som att personen är behörig att binda anbudsgivaren vid anbudet. Att upphandlingsverktyget TendSign använts för upphandlingen utgör inte hinder mot att kravet på undertecknande kan uppfyllas. Frågan om hur anbudsgivaren praktiskt skulle gå till väga med undertecknandet vid elektronisk anbudsgivning besvarades av Stockholms stad i ”Frågor och svar” under anbuds tiden. Det är bara två anbudsgivare som inte uppfyllt kravet.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Rätten kan därvid endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I förfrågningsunderlaget anges, under punkten 2.3.3 med rubriken ”Undertecknande av anbud”, följande:

Anbud ska innehålla en sanningsförsäkran med det innehåll som finns i punkt 3.6 Undertecknande av anbud, undertecknad av behörig företrädare för anbudsgivaren. Behörighet kan komma att kontrolleras av Arbetsmarknadsförvaltningen.

I början av förfrågningsunderlagets tredje kapitel anges att anbudsgivaren ska ”lämna sina uppgifter enligt nedan”, och punkterna i detta kapitel har fält för ifyllning. Under punkten 3.6 som även den har rubriken ”Undertecknande av anbud” anges, ovanför ett formulär med fält för ort, datum, underskrift behörig företrädare och namnförtydligande, följande:

Ett undertecknat anbud innebär att behörig företrädare intygar att följande omständigheter är gällande:

- att anbudsgivaren har tagit del av och baserar sitt anbud på det kompletta förfrågningsunderlaget, dvs. inkl. eventuella förtydliganden och kompletteringar som publicerats på i förfrågningsunderlaget angivet sätt t.o.m. sista anbudsdag,
- att samtliga krav i förfrågningsunderlaget uppfylls och att ramavtalsvillkoren accepteras utan reservationer,
- att anbudsgivande företag är bundet av sitt anbud i nio månader och
- att alla uppgifter som lämnas i anbudet i sanningsenliga.

I fråga den 15 april 2013, som genom ”Frågor och svar” i TendSign kan läsas av alla intresserade anbudsgivare, har en intressent frågat ”Kan undertecknande av anbudet ske i en bifogad bilaga exempelvis en sanningsförsäkran som innehåller samma text som finns angiven under 3.6 undertecknande av anbud? Annars måste hela det omfattande anbudet scannas in.” Stockholms har svarat: ”Anbud ska innehålla en sanningsförsäkran med det innehåll som finns i punkt 3.6 Undertecknande av anbud, undertecknad av behörig företrädare för anbudsgivaren. Behörighet kan komma att kontrolleras av Arbetsmarknadsförvaltningen. Anbudsgivaren skriver ut sidan som innehåller punkten 3.6 (eller hela dokumentet om man så vill), undertecknar denna och skannar sedan in denna sida i samband med anbudsgivning.”

Av förfrågningsunderlaget och genom det förtydligande som skett genom Frågor och svar måste det stått klart för anbudsgivarna att undertecknande av behörig firmatecknare var ett krav som uppställdes i upphandlingen. Instruktionerna är tydliga både hur kravet ska uppfyllas och vad syftet med kravet är. I målet är ostridigt att Blå Vägens anbud inte har undertecknats av behörig företrädare för föreningen. Stockholms stad har därmed haft rätt att förkasta Blå Vägens anbud och Blå Vägens ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1.

Ulrika Melin

Rådman

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.